

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma: 7.Kf.700.220/2024/6.

A felperes:

felperes1 (cím1)

A felperes képviselője:

Független Rendőr Szakszervezet (ügyintéző: jogi képviselő1 kamarai jogtanácsos, cím2)

Az alperes:

alperes1 (cím3)

Az alperes képviselője:

jogi képviselő2 kamarai jogtanácsos

A fellebbezési kérelmet előterjesztő fél:

az alperes (12. sorszám alatt)

A per tárgya:

megbízási díj megfizetése

Az elsőfokú bíróság:

Budapest Környéki Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat:

24.K.700.116/2023/11. számú ítélet

Í t é l e t

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg a felperesnek 25.000 (huszonötezer) forint másodfokú perköltséget.

A le nem rótt fellebbezési eljárási illeték az állam terhéen marad.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes az alperes hivatásos állományú tagjaként az alperes helység1i Rendőrkapitánysága helység2i Rendőrőrsé

állományában teljesít szolgálatot, működési körzete helység³ településen van, 2018. szeptember 17-től a helységli Rendőrkapitányság helység²i Rendőrőrs KMB csoportba tagozódva végzi munkáját. A 2019. szeptember 1. napjától 2022. szeptember 30. napjáig terjedő időszakban rendszeresen látott el a működési körzetén kívül, a helység²i Rendőrőrs KMB csoporthoz tartozó településeken és a csoport területén kívül a rendőrkapitányság teljes területén a kinevezése szerinti beosztásába nem tartozó járőri, járőrvezetői, járőrparancsnoki és egyéb szolgálati feladatokat (pl. URH járőrszolgálat, TIK küldések, átkísérés, rendkívüli őrzés, fokozott ellenőrzés, akcióban részvétel, rendezvénybiztosítás, közlekedési ellenőrzés, covid ellenőrzések).

- [2] A fenti időszak alatt Magyarországon 2020. március 11-től június 18-ig, majd 2020. november 4-től 2022. május 31-ig a koronavírus-világjárvány miatt veszélyhelyzet volt érvényben. A kormány 2022. május 25-től az Ukrajna területén fennálló fegyveres konfliktusra, illetve humanitárius katasztrófára tekintettel Magyarország egész területére veszélyhelyzetet hirdetett ki. A két veszélyhelyzet párhuzamosan állt fenn ezt követően 2022. november 1. napjáig.
- [3] A felperes megbízási díj megfizetése iránt benyújtott szolgálati panaszát az alperes elutasította.
- [4] A felperes keresetében a 2019. szeptember 1. napjától 2022. szeptember 30 napjáig terjedő időszakra, összesen 37 hónapra járó bruttó 1.072.538 forint megbízási díj és ennek 2021. február 1. napjától számított késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Keresetét a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (Hszt.) 71.§ (1) bekezdés a) - c) pontjaira és (5) bekezdésére, valamint a körzeti megbízotti szabályzatról szóló 26/2015. (XII. 9.) ORFK utasítás (a továbbiakban: KMB Szabályzat) 2., 21., 25. és 26. pontjaira alapította. A megbízási díj havi mértékét az illetményalap 75%-ában határozta meg.
- [5] Az alperes védiratában a követelés jogalapját vitatva a kereset elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy a Hszt. 71.§ (1) bekezdése szerinti megbízás esetei nem állnak fenn, a felperes a körzeti megbízotti működési körzetéből eseti jelleggel elvonható, közterületi szolgálat ellátására járőr vezetőjeként beosztható volt, a szolgálat tevékenységi körébe tartozó, a feladatköréhez kapcsolódó és a kompetenciáihoz igazodó feladatokat köteles volt ellátni. Az elvonások ideje alatt a feladatokat nem a körzeti megbízotti feladatai mellett, hanem ahelyett végezte.
- [6] Az elsőfokú bíróság a kereseti kérelemnek megfelelően 1.072.538 forint megbízási díj és ennek 2021. február 1. napjától járó késedelmi kamata, valamint perköltség megfizetésére kötelezte az alperest. Megállapította, hogy a feljegyzett illeték az állam terhén marad.
- [7] Ítéletének indokolásában felhívta a Hszt. 71.§ (1) és (5) bekezdéseit, a 2.§ 25. pontját, a belügyminiszter irányítása alatt álló rendvédelmi feladatokat ellátó szerveknél a hivatásos szolgálati beosztásokról és a betöltésükhöz szükséges követelményekről szóló 30/2015. (VI. 16.) BM rendelet 2. számú mellékletét, a KMB Szabályzat 2., 3. d), 15., 20-22., 24., 25., 37. és 57. pontjait, a Járőr- és Őrszolgálati Szabályzatról szóló 13/2017. (III. 24.) ORFK utasítás (a továbbiakban: Járőr Szabályzat) 4., 5., 10., 60., 61. pontjait.
- [8] Rámutatott, hogy a perben abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a felperes részéről megvalósult-e a Hszt. 71.§ (1) bekezdés a) és c) pontjai szerinti többletfeladat-ellátás. Következtetése szerint a felperes perbeli feladatellátása az eredeti beosztásától eltérő többletfeladat-ellátást jelentett, mivel a felperes az alperes utasítása alapján rendszeresen, a KMB szabályzat 2. és 24. pontjában foglaltaktól eltérően (több esetben nem járőrrel, hanem körzeti megbízottal közösen) teljesített járőri és egyéb szolgálati feladatokat a működési körzetén kívül.

- [9] A Szolgálati Szabályzatot elemezve, a KMB Szabályzat és a Járőr Szabályzat egyes rendelkezéseit összevetve kiemelte, hogy a körzeti megbízott és a járőr feladatai elválnak egymástól, még akkor is, ha egyes részfeladatok tekintetében átfedés tapasztalható. A körzeti megbízott beosztása nem foglalja magába a járőri beosztást. Rámutatott, hogy a KMB Szabályzat kógens módon meghatározza az ellátandó feladatok körét, a munkáltatónak ehhez kell igazodnia a munkaköri leírás elkészítésekor, az abban foglaltak korlátlanul nem bővíthetők (Mfv.I.10.751/2016/4.).
- [10] Nem fogadta el az alperes különleges jogrendre (veszélyhelyzetre) való hivatkozását; rögzítette, hogy a körzeti megbízotti működési körzeten kívüli, eseti jellegű feladatellátás jogalapja erre az időszakra a KMB szabályzat 21. c) pontja alapján fennállt, azonban a felperes többletfeladatok ellátására történő utasítására nem csak eseti jelleggel került sor. Rögzítette, hogy a KMB Szabályzat 39. b) pontja szerint az irányító rendőri szerv által elrendelt oktatáson, lövészenen, továbbképzésen, vizsgán, szemlén töltött idő valóban a körzeti megbízott szolgálati idejébe beleszámítandó, ezek a beosztásától eltérő többletfeladatot felperes számára nem jelentettek, ugyanakkor megállapította, hogy a felperesi kimutatásban ezek nem fordultak elő jelentős számban. A csapatszolgálati tevékenység végrehajtása kapcsán rámutat, hogy a KMB Szabályzat 21. e) pontja alapján erre csupán eseti jelleggel kerülhetne sor, a kimutatás szerint azonban ilyen jellegű feladat rendszeresen előfordult a pertárgyi időszakban. Álláspontja szerint a felperes által végzett határrendészeti feladatellátása szintén nem felel meg a KMB Szabályzat 57. pontjában foglalt esetnek. Nem fogadta el alperesa Hszt. 13. § (1) és (2) bekezdésére hivatkozását sem, kifejtve, hogy a felperesnek – mint a hivatásos állomány tagjának – a szolgálati viszonyból fakadó kötelemeinek önkéntes vállalása nem jelenti azt, hogy az alperes által meghatározott, a beosztásától eltérő többletfeladatok ellátásáért ne járna számára ellentételezés. Nem tartotta alaposnak az alperesnek azt a hivatkozását sem, hogy a járőri feladatok a körzeti megbízotthoz képest alacsonyabb beosztáshoz tartoznak, a Hszt. ugyanis nem csak a magasabb beosztásra írja elő a megbízási díj fizetésének kötelezettségét.
- [11] Az irányadó ítélkezési gyakorlatra utalással megállapította, hogy az ellátott feladatok a felperes szolgálati beosztásához nem tartozó többletfeladatoknak minősülnek, melyekért a felperes részére a Hszt. 71.§ (1) bekezdés c) pontja alapján megbízási díj jár. A megbízási díj havi összegét a kereseti kérelemnek megfelelően, a rendvédelmi illetményalap 75%-ában határozta meg, figyelemmel arra, hogy az összegszerűséget az alperes nem vitatta, a felperes a többletfeladatokat folyamatosan, munkaidejének túlnyomó részében látta el.
- [12] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes fellebbezett, fellebbezése az elsőfokú ítélet megváltoztatására és a kereset elutasítására irányult. Jogszabálysértésként a Hszt. 13.§ (1) és (2) bekezdéseit és 71.§ (1) és (5) bekezdéseit, valamint a KMB Szabályzat 21., 22. és 24. pontjait jelölte meg.
- [13] Változatlanul fenntartotta azt az álláspontját, hogy a Hszt. 71.§ (1) bekezdésében hivatkozott megbízás esetei nem álltak fenn, egyrészt, mert a járőr, járőrvezető és egyéb szolgálati feladatok a körzeti megbízotti feladatrendszerbe beilleszthetőek voltak, többletszolgálatot tehát a felperes nem teljesített, másrészt a felperes a körzetén kívüli „járőr jellegű” szolgálati feladatokat nem az eredeti szolgálati beosztása mellett, hanem a körzeti megbízotti beosztásához tartozó munkaköre helyett, az adott napra meghatározott „egyéb” szolgálati feladatként hajtotta végre és az alacsonyabb besorolású beosztáshoz tartozó feladatok elvégzése nem járt magasabb felelősséggel.
- [14] Hivatkozott arra is, hogy a felperes kimutatásában szereplő alkalmak nem tekinthetők rendszeresnek, a kimutatásban képzések, lövészetek, szemlék, szűrések, állománygyűlések, rendfokozati vizsga is szerepelnek, mindezek pedig a körzeti megbízott beosztásához tartozó feladatok.

- [15] Hangsúlyozta, hogy a felperes a Hszt. 13.§ (1)-(2) bekezdéseire figyelemmel a számára jogszerűen előírt és meghatározott feladatokat köteles volt ellátni. A KMB Szabályzat 21. pontja alapján fokozott ellenőrzés elrendelése esetén, valamint a különleges jogrend alkalmával eseti jelleggel, 22. pontja alapján az ott meghatározott felettes eseti, írásos engedélyével legfeljebb egy hónap időtartamra a működési körzetéből elvonható; a 24. pont szerint járőrvezetőként közterületi szolgálatra járőrrel közösen beosztható volt, tevékenységét utóbbi esetben is a KMB Szabályzat szerint látta el. A munkaköri leírás alapján a leírásban meghatározott feladatokon túl köteles volt végrehajtani a külön nem nevesített, de a szolgálati tevékenységi köréhez, feladatköréhez kapcsolódó mindazokat az eseti jellegű feladatokat, amelyek ellátására elméleti felkészültsége, szakmai ismeretei, valamint tapasztalatai alkalmassá tették. A KMB szabályzat vonatkozó pontjainak felhívásával részletezte, hogy a körzeti megbízott feladatai közé közlekedésrendészeti, idegenrendészeti, bűnügyi tevékenységek elvégzése, rendezvények biztosítása is hozzátartozik, míg a pandémia időszakában a közegészségügyi, járványügyi feladatok ellátása felsőbbrendű közügy volt, melyből az állomány minden tagja kivette a részét.
- [16] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és az alperes másodfokú perköltségben való marasztalását kérte.
- [17] A fellebbezés nem alapos.
- [18] A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 108. § (1) bekezdése alapján a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között vizsgálta felül. Az alperes fellebbezését alapvetően a Hszt. 71.§ (1) bekezdés c) pontjának és (5) bekezdésének megsértésére alapította, így a másodfokú bíróság elsősorban e rendelkezések alkalmazását vizsgálta.
- [19] A Hszt. 71.§ (1) bekezdése rendelkezik a hivatásos állomány tagjának átmeneti megbízásáról, ami az ideiglenesen megüresedett vagy betöltetlen szolgálati beosztás ellátásának és a tartósan akadályozott személy helyettesítésének [a) és b) pontok] esetei mellett kiterjedhet a szolgálati beosztáshoz nem tartozó feladatkör ellátásával, mint többletfeladattal történő megbízásra is [c) pont]. A Hszt. 71.§ (5) bekezdése a hivatásos állomány tagját a többletszolgálatért a rendvédelmi illetményalap 50-200%-áig terjedő mértékű díjazásra jogosítja fel abban az esetben, ha a megbízást az eredeti szolgálati beosztásának ellátása mellett végzi.
- [20] A Hszt. 71.§ (1) bekezdés c) pontjának értelmezése során a Kúria több határozatában (Mfv.I.10.751/2016/4., Mfv.II.10.516/2017/4., Kf.VII.39.247/2020/4., Kf.VII.39.389/2021/4., Kf.VII.39.523/2021/4.; Kf.III.45.090/2021/4.) kifejtette, hogy a hivatásos állomány arra alkalmas tagja átmenetileg megbízható a szolgálati beosztásához nem tartozó feladatkör ellátásával, többletfeladatként. A per elbírálása szempontjából azonban nem ennek a körülménynek van elsődleges jelentősége, mert a munkáltatónak az a joga, miszerint a hivatásos állomány tagját a beosztásához tartozó feladatok mellett más feladatok elvégzésére is utasíthatja, nem sértheti az utasítás teljesítése esetén az érintett díjazásra való jogosultságát. A jelen perben így valójában közömbös, hogy a megbízásra jogszerűen került-e sor.
- [21] A Kúria iránymutató gyakorlata szerint (Kfv.VII.37.642/2020/5., Kf.VII.39.525/2021/3. stb.) a Hszt. 71.§ (1) bekezdésének c) pontjában meghatározott kritériumok konjunktívak; ebből következően a felperest akkor illeti meg a megbízási díj, ha nem a kinevezése szerinti beosztásához tartozó feladatkört többletfeladatként látta el.
- [22] A fentiekből következően a felperesi igény elbírálása során a körzeti megbízotti beosztáshoz tartozó feladatkör mibenlétéből kell kiindulni. A sokrétű feladatkört a KMB Szabályzat elsőfokú bíróság által is ismertetett rendelkezései mellett a szabályzat V. fejezete, általános (44-49.) rendészeti (50-63.) és bűnügyi feladatok (64-70.) alcímek szerinti bontásban taglalja.

Az általános feladatok a lakossággal és az önkormányzattal történő kapcsolattartásra, a körzeti megbízotti működési körzet megismerésére, jellemzőinek elemzésére, értékelésére, a veszélyeztető körülmények felszámolásának kezdeményezésére terjednek ki.

- [23] A rendészeti feladatok körében a szabályzat vonatkozó rendelkezései szerint a körzeti megbízott a működési körzetében rendszeresen ellenőrzi a bűnügyi és rendészeti szempontból releváns területeket, helyeket; figyelemmel kíséri és biztosítja a kulturális, sport- és egyéb rendezvényeket; különös figyelmet fordít az adott településen multikulturális környezetben élő közösségekre; a közlekedésre vonatkozó szabályokat betartatja, a közlekedőket ellenőrzi, tájékoztatja, a baleset résztvevőit segíti, szükség esetén elősegíti a gyalogosok, különösen a gyerekek úttesten történő balesetmentes átkelését, biztosítja a közlekedés folyamatosságát, a működési körzetének jellegétől függő speciális (vasúti, vízi-) közlekedésrendészeti feladatokat lát el; a schengeni külső határon ellátja a határrendészeti feladatokat, közreműködik a külföldiek ellenőrzésében; figyelemmel kíséri a körzetében tartózkodó pártfogó vagy bűnügyi felügyelet alatt álló, ideiglenes megelőző és megelőző távoltartásra kötelezett személyek részére meghatározott korlátozások betartását; ellátja a családon belüli erőszak kezelésével és a kiskorúak védelmével kapcsolatos feladatait; elvégzi a lakcímkutatásokat és lakcím-megállapításokat; jelentést, környezettanulmányt készít, foganatosítja az elővezetéseket.
- [24] Bűnügyi feladatként a működési körzetében elkövetett egyes kisebb súlyú bűncselekmény felderítése és bizonyítása érdekében a bűnügyi szolgálat ág felügyelete és szakirányítása mellett önálló nyomozati tevékenységet végezhet, bűnügyi megkereséseket teljesíthet; a hatáskörébe nem tartozó bűncselekmények esetén a kapitányságvezető utasítására halaszthatatlan nyomozati cselekményeket foganatosíthat, adatgyűjtést végezhet; figyelemmel kíséri a körözési nyilvántartásokat, a körözési előadóval együttműködve megszervezi a körözött személyek és dolgok felkutatását; bűnmegelőzési tevékenységet végez.
- [25] Mindezeknek a feladatoknak a közös jellemzője, hogy alapvetően a körzeti megbízotti működési körzethez kötődnek, ahogy azt a KMB Szabályzatnak a perbeli időszak túlnyomó részében (2022. augusztus 11. napjáig) hatályban volt 2. pontja a körzeti megbízott szolgálat céljaként összefoglalóan is meghatározza. Utóbbi, az elsőfokú bíróság által is felhívott rendelkezés értelmében a körzeti megbízotti szolgálat a Rendőrség közrendvédelmi szolgálati ágának az a szolgálati formája, amelynek alapvető célja a körzeti megbízotti működési körzetben található településeken: a) a Rendőrség állandó, közvetlen kapcsolatának kialakítása és fenntartása az állampolgárokkal, a települési önkormányzatokkal, a helyi lakossági, civil és gazdálkodó szervezetekkel; b) a rendőri jelenlét biztosítása; c) a Rendőrség hatáskörébe tartozó – jogszabályban, valamint közjogi szervezetszabályozó eszközben meghatározott – helyi bűnmegelőzési, bűnüldözési és rendészeti feladatok folyamatos ellátása.
- [26] A KMB szabályzat tartalmából következően a körzeti megbízottnak a körzeten kívül teljesített rendőri feladata (ide nem értve a KMB szabályzat 21. pontjában részletezettek szerinti, eseti jelleggel végzett szolgálatot) a szolgálati beosztáshoz nem tartozó feladat-ellátásnak minősült. Ebből kiindulva mindazoknál a járőri szolgálatteljesítéseknel, ahol a szolgálatteljesítés helye körzeten kívüli volt, a körzeti megbízotti és járőri munkakör közötti különbségnek, illetve átfedésnek a perbeli követelést érintően nincs ügyszintű jelentősége.
- [27] Ezt az álláspontot foglalta el a Kúria több határozatában, kimondva, hogy a járőrfeladatokat a körzeti megbízotti működési körzeten kívül rendszerességgel végzi, az többlétszolgálatnak minősül és annak ellentételezésére jogosult (Kf.VII.45.156/2021/4., Kf.VII.45.184/2021/4.).
- [28] A perbeli esetben a felperes működési körzeten kívüli tevékenysége a másodfokú bíróság megítélése szerint is rendszeresnek volt minősíthető. Amennyiben a felperes keresetleveléhez mellékelte és az alperes által nem vitatott kimutatásból figyelmen kívül maradnak a védíratban

és a fellebbezésben hivatkozottak szerinti, a körzeti megbízotti beosztáshoz is szervesen hozzátartozó képzések, gyakorlatok, szemlék, szűrések, állománygyűlések, a fennmaradó további esetekben a felperes nem eseti jelleggel, hanem rendszeresen végzett a működési körzetén kívüli, beosztásához nem tartozó feladatokat.

- [29] A Kúria gyakorlata következetes abban is, hogy a szolgálati beosztáshoz nem tartozó feladatok alóli mentesítést nem lehet az egyes szolgálati napokra lebontva vizsgálni, az csak a szolgálatellátás egésze vonatkozásában értelmezhető, a felperest pedig a körzeti megbízotti szolgálat ellátása alól az alperes nem mentesítette a peresített időszakban. (Kfv.VII.37.642/2020/5., Kf.VII.39.525/2021/3.szám, Kf.45.033/2022/6.szám). Ebből pedig az következik, hogy a mentesítés hiányában a többletfeladatokat a felperes a körzeti megbízotti feladatok ellátása mellett végezte.
- [30] A Kúria több határozatában kifejtette azt is, hogy a veszélyhelyzet miatti személyi átcsoportosítások az eredeti szolgálati beosztás mellett ellátott többlettevékenység ellentételezése alóli mentesülésre nem adnak alapot (Kf.VII.45.156/2021/4., Kf.VII.45.159/2021/7., Kf.VII.45.184/2021/4.).
- [31] A Hszt. 71.§-a szerinti megbízási díjra való jogosultságnak az alperes fellebbezésében írtakkal ellentétben a többletfeladattal járó magasabb felelősségi kör nem feltétele, a Hszt. 71.§-a szerinti megbízási díjra való jogosultságot nem szünteti meg az a tény, ha a szolgálati beosztáshoz nem tartozó többletfeladat alacsonyabb besorolásúnak minősíthető beosztáshoz tartozik.
- [32] A fentieket az alperesnek a Hszt. 13.§ (1) és (2) bekezdéseire való hivatkozása nem cáfolta, mivel a hivatásos szolgálati jogviszony önkéntes vállalása nem azonos a többletfeladatokért járó ellentételezésről történő lemondással.
- [33] Az elsőfokú bíróság tehát a fellebbezésben megsértettként megjelölt jogszabályokat helyesen alkalmazta. Az alperes a megbízási díj mértékét nem vitatta, a megbízási díj elsőfokú bíróság által megállapított, a rendvédelmi illetményalap 75%-os mértékével számított 35 havi összegét a másodfokú bíróságnak vizsgálnia nem kellett (Kp. 100.§ (2) bekezdés b) pont).
- [34] Mindezekre figyelemmel az elsőfokú bíróság ítélete nem sérti a fellebbezésben megjelölt jogszabályi rendelkezéseket, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 109.§ (1) bekezdése alapján helybenhagyta.
- [35] A másodfokú bíróság a Kp. 35.§ (1) bekezdése folytán alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 83.§ (1) bekezdése alapján kötelezte a pervesztes alperest a felperes másodfokú perköltségének megfizetésére, amelynek mértékét a Pp. 81.§ (1)-(2) bekezdéseire, 82.§ (3) bekezdésére, valamint a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3.§ (2) bekezdés a) pontja, (5) bekezdése alapján, a 4.§ (1) bekezdés a) pontjának alkalmazásával állapította meg.
- [36] Az alperest az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 5.§ (1) bekezdés c) pontja alapján megillető személyes illetékmentesség folytán a fellebbezési illeték a Pp. 102.§ (1) és (6) bekezdései értelmében az állam terhén marad.
- [37] A másodfokú bíróság a fellebbezést a Kp. 99.§ (3) bekezdése alapján alkalmazandó 77.§ (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Dr. Zóka Ferenc s.k. a tanács elnöke, dr. Hrubí Adrienn s.k. előadó bíró, dr. Berki Csilla s.k. bíró